

10-07-2020

PERSBERICHT

 Links: [Publicatie](#) [NBB.Stat](#) [Algemene informatie](#)
Niet-financiële rekeningen van de institutionele sectoren in het eerste kwartaal van 2020

- **De spaarquote van de huishoudens vertoont een sterke stijging**
- **Het overheidstekort gaat er aanzienlijk op achteruit**

De sectorrekeningen worden opgesteld tegen lopende prijzen en volgens het ESR 2010.

SLEUTELINDICATOREN

(voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens)

		Huishoudens ¹		Niet-financiële vennootschappen		Overheid
		Spaarquote (in %)	Investeringsquote (in %)	Margevoet (in %)	Investeringsquote (in %)	Financieringssaldo (in % bbp)
2017	I	11,8	9,3	42,6	26,1	-0,4
	II	11,9	9,2	42,0	26,4	-0,8
	III	12,1	9,2	41,8	26,2	-0,9
	IV	12,3	9,1	41,7	26,8	-0,6
2018	I	11,3	9,3	41,9	26,6	-0,4
	II	11,5	9,3	41,5	26,8	-0,2
	III	11,5	9,3	41,7	26,7	-0,7
	IV	12,7	9,5	42,0	27,4	-1,9
2019	I	13,1	9,6	41,4	27,2	-2,0
	II	13,5	9,6	41,0	27,2	-2,3
	III	12,9	9,5	40,7	27,2	-1,9
	IV	12,7	9,6	40,5	27,4	-1,5
2020	I	19,1	8,9	40,9	27,5	-6,1

¹ Met inbegrip van de instellingen zonder winstoogmerk (izw's) ten behoeve van huishoudens.

De spaarquote van de huishoudens neemt toe

Tegen lopende prijzen is het beschikbaar inkomen van de huishoudens met 1,4 % toegenomen ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Bepaalde componenten van het beschikbaar inkomen werden negatief beïnvloed door de gezondheids crisis, maar andere evolueerden gunstiger.

Als gevolg van de lockdownmaatregelen en de stillegging van grote delen van de economische activiteit zijn de bezoldiging van werknemers en het gemengd inkomen van zelfstandigen gedaald, waardoor ze negatief bijdroegen aan de groei van het totale inkomen van de huishoudens, namelijk met respectievelijk -2,1 en -0,6 procentpunt. Tijdens het eerste kwartaal was deze daling echter nog relatief beperkt door de twee en een halve maand van gunstige economische dynamiek.

Het inkomen uit vermogen en de (toegerekende en werkelijke) huurgelden werden nog niet getroffen door de crisis. Ze droegen respectievelijk voor 0,0 en 0,2 procentpunt bij aan de toename van het beschikbaar inkomen.

De netto sociale uitkeringen, andere lopende overdrachten en inkomstenbelastingen leverden daarentegen een heel positieve bijdrage aan de groei van het inkomen van de huishoudens. Vooral de netto sociale uitkeringen zijn sterk gestegen door de genomen overheidsmaatregelen, zoals de tijdelijke werkloosheid en het overbruggingsrecht voor zelfstandigen. We herinneren er overigens aan dat dit type overdracht volgens de regels van het ESR 2010 geregistreerd moet worden op transactiebasis, dit wil zeggen op het ogenblik dat ze verschuldigd is en niet op het ogenblik van betaling.

De consumptieve bestedingen zijn van hun kant met 6,0 % gedaald. Daardoor is de brutospaarquote sterk gestegen ten opzichte van het voorgaande kwartaal, namelijk van 12,7 naar 19,1 %.

De investeringsquote van de huishoudens daalt

In de loop van het eerste kwartaal is de investeringsquote van de huishoudens (bouw en renovatie van woningen, bruto-investeringen in vaste activa van zelfstandigen en izw's ten behoeve van huishoudens) teruggevallen tot 8,9 % van het beschikbaar inkomen (tegenover 9,6 % in het vierde kwartaal van 2019). De investeringen zijn immers gevoelig gedaald, met 5,5 %, terwijl het beschikbaar inkomen is blijven stijgen, met 1,4 %.

De margevoet van de niet-financiële vennootschappen neemt toe

De margevoet van de niet-financiële vennootschappen is in de loop van het eerste kwartaal van 2020 gestegen tot 40,9 % (tegenover 40,5 % het voorgaande kwartaal). De daling van het exploitatieoverschot (-3,2 %) was minder groot dan die van de toegevoegde waarde (-4,2 %). De beloning betaald aan de werknemers en de nettobelastingen op productie na aftrek van subsidies zijn immers met 4,9 % afgenomen ten opzichte van het vorige kwartaal.

De investeringsquote van de niet-financiële vennootschappen blijft stabiel

De investeringsquote van de niet-financiële vennootschappen bedroeg in het eerste kwartaal 27,5 % van de toegevoegde waarde, wat te vergelijken is met het percentage van het vierde kwartaal van 2019 (27,4 %). De investeringen zijn weliswaar teruggelopen (-3,9 %), maar in mindere mate dan de toegevoegde waarde (-4,2 %).

Het financieringstekort van de overheid gaat er duidelijk op achteruit

In de loop van het eerste kwartaal van 2020 bedroeg het financieringssaldo van de overheid -6,1 % bbp, tegenover -1,5 % bbp tijdens het voorgaande kwartaal. De ontvangsten werden negatief beïnvloed door de evolutie van de fiscale en parafiscale ontvangsten, vooral de duidelijke daling van de indirecte belastingen die voortvloeide uit de sterk geslonken ontvangsten uit btw en accijnzen tijdens de lockdown, en de lagere registratierechten na de afschaffing van de woonbonus in het Vlaams Gewest op het einde van 2019. Ook de directe belastingen en de sociale bijdragen vertoonden een daling, die toe te schrijven is aan de lockdown waartoe midden maart beslist werd. De sterke stijging van de uitgaven houdt vooral verband met het hoger aantal tijdelijk werklozen, het overbruggingsrecht, de compensatievergoedingen en de hinderpremies.

Definities

- De beschouwde ratio's vertonen sterke schommelingen van kwartaal tot kwartaal. Om de meer fundamentele ontwikkelingen af te leiden, worden alle reeksen weergegeven na correctie voor seizoen- en kalenderinvloeden.
- De brutospaarquote van de huishoudens is gelijk aan de brutobesparingen gedeeld door het bruto beschikbaar inkomen (dat wordt aangepast aan de wijzigingen in de rechten van de huishoudens op de pensioenfondsen). De brutobesparingen zijn het gedeelte van het bruto beschikbaar inkomen dat niet wordt uitgegeven in de vorm van consumptieve bestedingen. Zo stijgt de spaarquote wanneer het bruto beschikbaar inkomen sneller groeit dan de consumptieve bestedingen.
- De bruto-investeringsquote van de huishoudens wordt gedefinieerd als de bruto-investeringen in vaste activa gedeeld door het bruto beschikbaar inkomen (dat wordt aangepast aan de wijzigingen in de rechten van de huishoudens op de pensioenfondsen). De bruto-investeringen in vaste activa omvatten de uitgaven van de huishoudens voor de bouw en renovatie van woningen, alsook de investeringen in vaste activa van zelfstandigen en van izw's ten behoeve van de huishoudens.
- De investeringsquote van de vennootschappen meet de bruto-investeringen in vaste activa in verhouding tot de bruto toegevoegde waarde.

- De margevoet van de vennootschappen wordt gedefinieerd als het bruto-exploitatieoverschot gedeeld door de bruto toegevoegde waarde. Die indicator meet het percentage van de toegevoegde waarde dat de niet-financiële vennootschappen overhouden na het betalen van de beloning van werknemers en van de nettobelastingen op productie (na aftrek van subsidies).
- Het financieringssaldo van de overheid meet haar financieringsvermogen of -behoefte. Een positief saldo (financieringsvermogen) betekent dat de overheid, nadat alle middelen en uitgaven in aanmerking zijn genomen, in staat is haar financiële activa te verhogen en/of haar financiële verplichtingen terug te schroeven. Omgekeerd wijst een negatief saldo (financieringsbehoefte) erop dat de overheid bepaalde activa moet verkopen en/of haar schuldenlast moet verhogen om haar niet-financiële transacties te kunnen financieren. Het financieringssaldo wordt hier uitgedrukt in procenten bbp.

Waarschuwing

De sectorrekeningen van het eerste kwartaal van 2020 weerspiegelen de versturende invloed van de COVID-19-crisis, en houden rekening met de gevolgen van de economische beleidsmaatregelen die genomen werden om de effecten van de pandemie binnen de perken te houden, op basis van de informatie die beschikbaar was op 25 juni 2020. De voornaamste administratieve gegevens waren zoals gebruikelijk beschikbaar voor deze publicatie. Toch leidt de pandemie tot bepaalde onzekere elementen, meer bepaald met betrekking tot de niet-marktoutput en componenten van de bestedingsoptiek, evenals bij de raming van bepaalde overdrachten tussen sectoren. Als gevolg daarvan moeten de vandaag gepubliceerde resultaten later mogelijk in grotere mate herzien worden dan normaal het geval is.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de methodologische aspecten met betrekking tot de economische beleidsmaatregelen verwijzen we naar onze [publicatie](#).

Voor de seizoenuivering van de reeksen werden de recente [richtlijnen van Eurostat](#) gevolgd om de impact van COVID-19 zo nauwkeurig mogelijk te ramen.